

Hoe de Hebban Reading Challenge tienduizenden mensen aan het lezen krijgt

25-11-2025 11:00

De Hebban Reading Challenge, waaraan inmiddels 25.000 lezers deelnemen, stimuleert Nederlanders om meer te lezen. Uit recent onderzoek blijkt dat de jaarlijkse uitdaging niet alleen tot meer gelezen boeken leidt, maar ook tot een stijging in verkoop en bibliotheekbezoek.

Aan het begin van het jaar zijn alle vakjes nog leeg. Aan het eerste boek van je voorgenomen dertig moet je nog beginnen. Blanco pagina's wachten op je.

De uitdaging aangaan

Elk jaar doen tienduizenden lezers mee aan de Hebban Reading Challenge. Ze kiezen een doel – tien boeken, twintig, soms honderd – en houden hun leesjaar bij op Hebban, het grootste boekenplatform van Nederland. Het is geen wedstrijd, maar eerder een belofte: aan jezelf, aan de boeken die nog op je nachtkastje liggen, aan de verhalen die nog gelezen willen worden. En misschien ook een beetje een stok achter de deur.

Die speelse uitdaging blijkt effect te hebben. Onderzoek naar de Hebban Reading Challenge toont aan dat deze jaarlijkse leesuitdaging een grote positieve invloed heeft op het leesgedrag. De editie van 2024 zette niet alleen aan tot meer lezen, maar had ook een meetbare impact op de boekverkoop en op

bibliotheekuitleningen.

Maar liefst 61% van de deelnemers gaf aan door deelname meer te hebben gelezen dan normaal, gemiddeld tussen de zeven en acht boeken extra. Bovendien las 68% van de deelnemers méér boeken dan het doel dat zij zichzelf aan het begin van het jaar hadden gesteld.

Meer lezen, meer verkoop en uitleningen

“Dit jaar zitten we op 25.000 actieve deelnemers,” vertelt Sander Verheijen, hoofd Hebban bij de CPNB. “Dat zijn er meer dan vorig jaar, ook nadat we een aantal nepaccounts hebben opgeschoond. We wisten eigenlijk al dat mensen door de challenge meer gingen lezen, maar waren er niet zeker van of dat ook leidde tot meer boekverkoop. Nu blijkt uit onderzoek dat deelnemers daadwerkelijk naar de boekhandel gaan om mee te kunnen doen. Dat is niet alleen fantastisch nieuws voor ons, maar ook voor de CPNB, waar onze lezerscommunity sinds 2021 deel van uitmaakt. De strategie is erop gericht om mensen meer boeken te laten kopen en lenen – mooi dat wij daaraan kunnen bijdragen.”

De impact van de Challenge 2024 wordt geschat op bijna 25.000 geleende boeken, ruim 11.000 verkochte boeken (eerstehands) en bijna 20.000 gestreamde titels. 77% van de deelnemers koopt één of meer boeken, 55% leent boeken en 43% maakt gebruik van abonnementsdiensten om te lezen of te luisteren.

Leesdoelen halen

Zoals een sportapp als Strava of een stappenteller mensen aanzet om meer te bewegen, zo helpt Hebban lezers om hun leesdoelen te halen. “Mensen vinden het leuk om met lijstjes te werken en dingen af te vinken,” zegt Verheijen. “Het werkt als een hulpje én als een beloning. Je ziet terug dat je goed bezig bent, dat motiveert. Op heel veel vlakken heeft dat effect, en bij lezen is dat niet anders. Die extra stimulans doet iets met je.”

Het Hebban-publiek is heel divers. “We hebben een harde kern van zo’n duizend mensen die vaak op Hebban komen: ze lezen artikelen, reageren, discussiëren en zijn heel actief. Daaromheen is een veel grotere groep die het platform gebruikt om hun boekenplank bij te houden: een plek waar je kunt afvinken wat je hebt gelezen. En dan zijn er nog leden en bezoekers van de site die niet per se hun boeken registreren, maar wel informatie komen halen. Ze kijken bijvoorbeeld recensies of beoordelingen van specifieke boeken.”

Platform en prijzen

Verheijen richtte Hebban.nl in 2014 op. Op het platform vind je boekinformatie, recensies en leesclubs. Daarnaast organiseert Hebban twee belangrijke lezersjuryprijzen: de Hebban Thrillerprijs en de Hebban Debuutprijs. Ook is er de jaarlijkse verkiezing van de mooiste boeken aller tijden: de Hebban 1000.

Hebban is volledig onafhankelijk, in tegenstelling tot andere grote leesplatforms wordt het niet aangestuurd door techbedrijven of webwinkels die gebruikersdata voor commerciële doelen inzetten.

De populairste genres zijn thrillers, literatuur en romans, maar ook bestsellers doen het goed. Soms werkt het zelfs andersom: boeken als Daar waar de rivierkreeften zingen, de Zussen-reeks van Lucinda Riley en bestsellerauteur Anya Niewierra danken hun populariteit deels aan Hebban. “Ze stonden bij ons hoog in de rankings, en dan gaat het hard,” zegt Verheijen.

Eigen leeschallenges

Geïnspireerd door de website Goodreads, die ook met leeschallenges werkt, riep de Hebban-redactie in 2016 de Hebban Reading Challenge in het leven. “We zijn het gewoon gaan bouwen, maakten een start en keken hoe het werkte. Het sloeg meteen aan. Elk jaar doen er meer mensen mee, die ook steeds actiever worden. Sinds we vorig jaar naast de website ook de Hebban-app hebben, zien we nog meer activiteit en nieuwe aanwas van twintigers en dertigers. Naast de algemene Reading Challenge kunnen mensen in de app ook hun eigen challenges organiseren met familie of vrienden. Ze spreken bijvoorbeeld af om samen een bepaald boek te lezen of delen hun boekenplanken met elkaar.”

Hebban motiveert lezers ook met kleinere uitdagingen, zoals de Hebban Debuutprijs Challenge, de Boekenbon Literatuurprijs Challenge en de Heel Nederland Leest – Onder de Paramaribo Challenge. “Tot vorig jaar werkten we ook met 52 themacategorieën voor de echte fanatiekelingen: simpele onderwerpen als een boek met een jaargetijde in de titel of alle gele boeken. Dat zorgde voor veel plezier en inspiratie. Deze rubriek komt in 2026 in een nieuwe vorm terug.”

Stimulering in de app

Binnenkort krijgt de Hebban-app een update waarbij lezers, net als op sportapps, advies krijgen over hun voortgang. Loop je op schema, dan moedigt Hebban je aan door te gaan. Blijf je achter, dan krijg je tips om meer te lezen. “Zo houden we lezers actief en betrokken. We hebben bovendien een nieuwe optie toegevoegd voor mensen die moeite hebben om aan lezen toe te komen. Je kunt bijvoorbeeld als doel stellen om dagelijks vijftien pagina’s te lezen, of een uur per dag. Heb je dat volbracht, dan vink je het af. In de nieuwe app kun je straks ook andere lezers volgen en hun boekenplanken bookmarken. Op het forum organiseren deelnemers nu al onderling leesclubs en discussies; dat wordt hiermee alleen maar versterkt.”

Zelf gebruikt Verheijen de Hebban-app niet alleen om zijn leesdoel te halen, maar ook als geheugensteun voor boeken die hij nog wil lezen. “Er verschijnen jaarlijks zoveel boeken dat je onmogelijk alles kunt bijhouden. Zo verlies je ze niet uit het oog. En het is leuk om boeken van anderen tegen te komen: je zit nooit zonder inspiratie. Mijn doel voor dit jaar is 25 boeken. Ik zit nu op 21, dus ik moet nog even een eindsprintje trekken.”

En zo wordt lezen niet alleen een uitdaging, maar een manier om het jaar te vullen met verhalen.

Marloes de Moor